

Est. list. lista 183/19.6.1989

M

11/2175 010057

JURVA NÄRVIJOKI LUOKANKANGAS YHTEISMAA

SKL 57

Kivikautisen asuinpaikan
koekaivaus

P. Kankkunen 1988

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Kaivauspaikan esittely - arkistotietoja	3
Ote peruskartoista 1242 10 Pörtöm ja 1244 01 Niemenkylä	4
Asuinpaikan sijainti, topografia ja maaperä	5
Kaivaustekniikka	5
Löydöt	6
Koekuopat	6
Kiinteät jäännökset	7
Yhteenveto	7
Negatiiviluettelo	8
Dialuettelo	9
Kuoppien vaaituslista - fosfaattinäytteet	10
Kuvataulu	12
Yleiskartta 1:500, A 2	13

JOHDANTO

Jurvan Närvihoen Luokankankaan yhteismaalla sijaitseva kivi-kautinen asuinpaikka otettiin esihistorian toimiston koekai-vausryhmän tutkimuskohteeksi kesäksi 1987, koska asuinpaikka sijaitsee suunnitellulla hiekanottoalueella. Aarre Äystö ke-räsi ensimmäiset löydöt (KM 23708:1-4 = saviastian palasia, kvartsikaavin ja kvartsi-iskoksia) heinäkuussa 1987 ja toi-mitti museovirastoon. Mirja Miettinen tarkasti kohteen 28.8.1987.

Koekaivausryhmän tehtävänä oli selvittää asuinpaikan laajuus ja luonne.

Kenttätö tehtiin ajalla 4.-15.7.1987. Kaivausapulaiset, 1-4 henkilöä, järjesti Jurva-Seura, joka myös kustansi kaivauk-selle virvokkeita sekä työtarvikkeita. Kartanpiirtäjänä oli Oili Räihälä, ja kaivauksen johti allekirjoittanut.

Helsingissä, 13.2.1989

Päivi Kankkunen

KAIVAUSPAIKAN ESITTELY - ARKISTOTIETOJA

Kunta: Jurva

Kylä: Närvijoki

Kohde: Luokankangas yhteismaa, SKL n:o 51

Tila: Yhteismaa sekä RN:o 9:9, om. Toimi Viljo Kuusela,
66360 KESTI, RN:o 1;72, om. Elsi Penttilä,
66300 JURVA

Peruskartta: 1242 10 Pörtom

Koordinaatit: x = ~~6964~~^{x/}18, y = 539 86, z = 65-70 m mpy

Aiemmat tutkimukset: M. Miettinen tark. 28.8.1987

Aiemmat löydöt: KM 23708:1-4

Löydöt 1988: KM 24478:1-50

Kertomuksen liitteet: - Löydöt KM 24478:1-50,
diar, 16.11.1988

- Kartat

- Negatiivit: 73892¹-73900

- Diapositiivit: 16249-16256

s. 8_n negatiiviluettelo

s. 9 diapositiiviluettelo

s. 13 kartat

s. 10 vaaitusluettelo sekä fosfaattinäyteluettelo

s. 12 kuvataulu

Km 26568

x/6953

ASUINPAIKAN SIJAINNIN, TOPOGRAFIA JA MAAPERÄ

Asuinpaikka sijaitsee n. 10 km Jurvan kirkosta länteen. Asuinpaikalta on n. 250^m Pirttikylän rajalle luoteeseen. Asuinpaikka on pienehköllä laakealla harjanteella, joka on noin pohjois-koillis- ja etelä-lounais-suuntainen. Sen molemmilla puolilla, idässä ja lännessä maasto hieman alavoituu ja on kosteaa. Yhteismaalla sijaitseva osa kankaasta on sekä vanhempien jo umpeenkasvaneiden että aivan tuoreiden hiekkakuoppien rikkoma. Kasvillisuus on kangasmaan kasvillisuutta, pieniä koivuja, kuusia ja mäntyjä; hiekkakuoppa-alueen ympärillä kasvaa suuria mäntyjä. Alueen pohjoisosan halki ollaan parhaillaan rakentamassa traktoritietä. Traktoritien eteläpuolelta, jo olemassa olevien hiekkakuoppien ympäriltä, on kuorittu koneellisesti pintamaat pois n. 25 x 30 m:n alalta. Näiltä alueilta ei kuitenkaan ollut löytöjä, lukuunottamatta kuopan 530/210 tienovilta löytynyttä kvartsi-iskosta.

Maaperä on pääosin hienoa, keltaista hiekkaa. Alueen länsi- ja itälaidoilla se kuitenkin muuttuu soraiseksi ja kivikkoiseksi sekä kosteaksi. Harjun keskusta-alueella n. 30 cm:n syvyydessä tuli näkyville tiukka ja kova ruostehiekkakerros. Turpeen paksuus on n. 5-10 cm ja sen alla ohuehko huuhtoutumiskerros.

Myös tasokaivausalueella maavärit vaikuttivat "puhtailta" eikä mitään luonnollisesta poikkeavaa havaittu.

KAIVAUSTEKNIikka

Tutkimusalueelle paalutettiin pääilmansuuntien mukainen koordinaatisto, johon tasokaivausalue sekä koekuopat sijoitettiin.

Sekä koekuopista että tasokaivausalueelta poistettiin turve vaaitusten jälkeen lapiolla ja sen jälkeen kaivamista jatkettiin pelkoilla 10 cm:n kerroksissa. Kaivamista jatkettiin kunnes saavutettiin löydötön kerros, likamaata tms. ei asuinpaikalla ollut havaittavissa ja usein n. 30 cm:n syvyy-

dessä tuli vastaan hyvin kova ruostehiekkakerros.

Kiintopisteenä käytettiin suurta maakiveä, joka on merkitty yleiskartalle, s. 13 Jurvan kunnan mittaustoimisto siirsi kivelle korkeuslukeman valtakunnallisesta kiintopisteestä. Kiveen merkityn korkeusmittapisteen korkeudeksi saatiin 70,00 m mpy ja koneen lukema kiintopisteelle 090.

Kaivaustyön loputtua kuopat peitettiin ja tasokaivausalueen reunat suojattiin peittämällä ne hiekalla. Tutkimusalueelle jätettiin osa merkkipaaluista mahdollisia jatkotutkimuksia varten.

LÖYDÖT

	taso 1	taso 2	taso 3
saviastian reunapala, koristeeton	2/14,5	1/1,5	
saviastian reunapala, koristettu	1/1	1/9	
saviastian kylkipala, koristeeton	9/16,5	6/16	9/
saviastian kylkipala, koristettu	2/2	1/2	1/2
kvartsi-iskos	1/20	2/4	1/21,5

KOEKUOPAT

saviastian reunapala, koristeeton	2/10
saviastian reunapala, koristettu	1/2
saviastian kylkipala, koristeeton	64/264
saviastian kylkipala, koristettu	2/1
saviastian ponttipala	1/13
kvartsikaavin	1/24
kvartsiydin	1/500
retusoituja kvartsiesineitä	2/13
kvartsi-iskos	11/46

Löydöistä

Tasokaivausalueelta löytöjä saatiin kolmesta ylimmäisestä kaivauskerroksesta. Suurimman löytöryhmän muodostivat saviastianpalaset. Ne ovat vaatimattomasti koristettuja ja

niissä näyttää käytetyn runsaasti kasviskuituja; niistä on jäänyt painanteita ja muita jälkiä savimassaan. Saviastian palasten lisäksi tasokaivausalueelta löydettiin neljä kvartsi-iskosta.

Tasokaivausalueen lähellä olleesta koekuopasta 490/190 tuli keramiikkakeskittymä. Saviastian palasista ensimmäiset tulivat 10 cm:n syvyydestä, ja niitä löytyi vielä n. 50 cm:n syvyydestä.

Maa ei kuitenkaan ollut värjäytynyt kuopassa. Myös koekuopasta 460/200 löytyi runsaasti saviastian palasia. Koekuopista löytyi myös kvartsiaineistoa.

KIINTEÄT JÄÄNTEET

Kaivausalueilla ei tavattu jälkiä kiinteistä muinaisjäännöksistä. Mutta tutkimusalueen eteläpuolella, linjojen välillä, oli havaittavissa matala, soikeahko painanne, jota voidaan pitää kodanpohjapainanteena.

YHTEENVETO

Jurvan Närvihoen Luokankankaan Yhteismaalla tutkittiin kaivamalla n. 63 m², joista n. 10 m² tasokaivauksena hiekkakuopan reunassa. Värjäytynyttä kulttuurikerrosta ei havaittu; ei myöskään siellä mistä tuli löytöjä. Asuinpaikka katsottiin riittävästi tutkituksi linjalta x = 460 pohjoiseen; tällä alueella olivat sekä hiekkakuopat että niille tehdyt ajourat pahasti rikkoneet maanpintaa. Samasta linjasta etelään päin oleva alue vaatii vielä lisätutkimuksia, mm. alueella olevan mahdollisen kodanpohjapainanteen vuoksi.

Kaivauslöytöinä saatiin pääasiassa nuorakeraamiseksi laskettavia saviastian palasia sekä kvartsi-iskoksia. Saviastian palasissa oli näkyvillä runsaasti kasvipainanteita.

NEGATIIVILUETTELO

- 73891
- 73892 Yleiskuva hiekanottoalueesta, kaivausalue keskivasemalla. Kuvattu lounaasta. Muodostaa panoraaman seuraavan kanssa.
- 73893 Yleiskuva hiekanottopaikasta, kaivausalue keskioikealla. Kuvattu lounaasta. Muodostaa panoraaman edellisen kanssa.
- 73894 Kaivausalue, ruudut 490-493/192-194, taso 1. Kuvattu idästä.
- 73895 Kaivausaluetta, ruudut 490-491/192-193 tasossa 2. Kuvattu idästä.
- 73896 Kaivausaluetta, ruudut 492-493/192-195 tasossa 2. Kuvattu idästä.
- 73897 Tutkimusalueen eteläosaa, panoraama seuraavien kanssa. Kuvattu etelästä.
- 73899 Tutkimusalueen eteläosaa, panoraama edellisten kanssa. Kuvattu etelästä.
- 73900 Kaivaustyöryhmä: Aarne Äystö, Ville-Veikko Elomaa, Sami Seppälä ja piirtäjä Oili Räihälä.

DIALUETTELO

- 16249 Yleiskuva tutkimusalueelle. Kuvattu koillisesta.
- 16250 Yleiskuva tutkimusalueelta. Kuvattu etelä-lounaasta.
- 16251 Yleiskuva tutkimusalueen eteläosasta. Kuvattu etelä-lounaasta. Panoraama seuraavan kanssa.
- 16252 Yleiskuva tutkimusalueen eteläosasta. Kuvattu etelä-lounaasta. Panoraama edellisen kanssa.
- 16253 Kaivausalue pienen hiekkakuopan reunassa, ensimmäistä tasoa kaivetaan. Kuvattu idästä.
- 16254 Kaivausalue, ruudut: 490-493/192194, taso 1 = ruskean hiekan raja. Kuvattu koillisesta.
- 16255 Kaivausalue, ruudut: 490-493/192-194, taso noin 35 cm. Kuvattu lounaasta.
- 16256 Kaivausryhmä: vasemmalta: Aarre Äystö, Ville-Veikko Elomaa, Sami Seppälä, piirtäjä Oili Räihälä.

KOEKUOPPIEN VAAITUSLISTA - FOSFAATTINÄYTTEET

Koord.	Vaaitus	Syvyys	P	Kalib.
400/170	69.39 69.01	30 cm	116	107
410/160	68.95 68.62	30 "	75	64
410/170	68.99 68.45	30-35 cm	24	12
410/180	69.65 69.25	30 cm	131	122
420/150	68.28 67.83	30-35 cm	62	60
420/160	68.89 68.35	30-35 cm	64	53
420/170	68.90 68.33	30-35 cm	17	5
420/180	69.66 69.27	30-35 cm	143	135
420/190	69.47 69.13	30 cm	94	84
430/160	68.63 68.03	30-35 cm	176	169
430/170	68.77 68.55	30-35 cm	24	12
430/180	69.53 69.10	30-35 cm	98	88
430/190	69.60 69.23	30cm	139	130
430/200	69.25 68.88	30 cm	0	0
440/170	68.80 68.18	30-35 cm	14	0
440/200	69.37 68.77	30-35 cm	229	223
450/180	69.13 68.68	30-35 cm	95	82
450/200	69.53 69.08	30 cm	195	60
460/170	68.60 68.27			
460/180	68.61 68.24	30-35 cm	32	30
460/200	69.46 69.06	30-35 cm	89	79
460/210	69.16 68.56	30-35 cm	2	0
470/200	69.38 69.13	30-35 cm	306	303
470/210	69.02 68.59	30 cm	0	0
475/180	68.45 68.04	30 cm	22	20
480/189	68.93 68.76	30-35 cm	100	90
480/210	69.34 68.94	30-35 cm	0	0
480/220	69.08 68.78	30 cm	12	10
490/190	68.25	30 cm	60	58

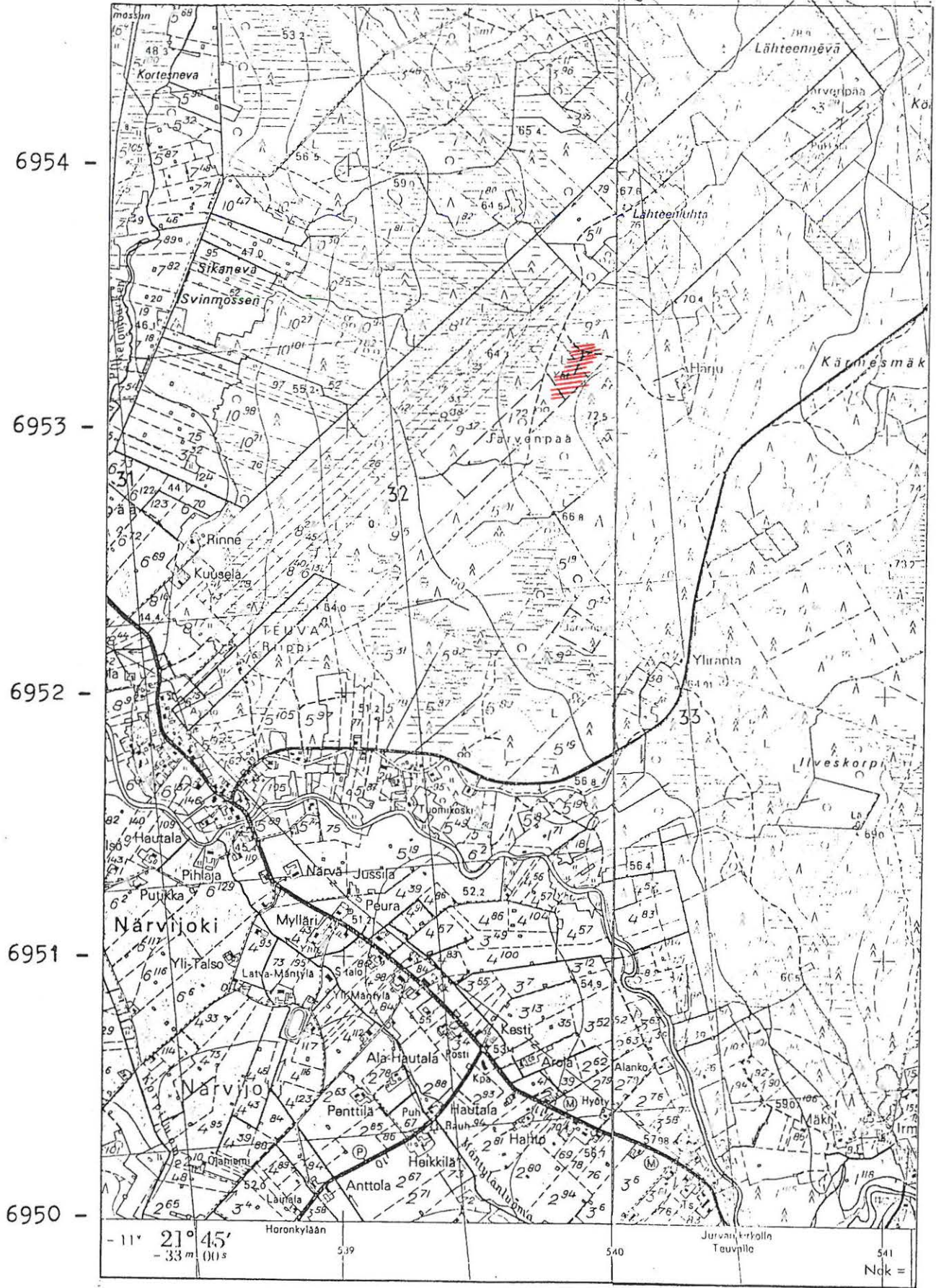
	67.92			
490/190		30-35 cm	25	23
490/210	69.30	30-35 cm	346	344
490/220	69.10	30-35	0	0
	68.70			
500/190	68.45	30 cm	35	33
	68.18			
500/200	68.97	30-35 cm	65	54
	68.62			
500/205	69.25	30-35 cm	115	103
	68.80			
500/210	69.41	30-35 cm	132	120
	69.07			
500/220	69.35	30-35 cm	143	135
	68.97			
500/230	69.15	30 cm	0	0
	68.75			
510/200	68.47			
	68.06			
510/205	68.96	30-35 cm	43	28
	68.45			
510/209	69.40	30-35 cm	126	117
	68.93			
510/220	69.48	30 cm	108	98
	68.99			
510/230	69.16	30 cm	7	0
	68.75			
519/210	68.58	20-25 cm	35	23
	68.17			
529/210	68.63	30 cm	21	9
	68.09			
529/230	69.32	30 cm	495	520
	68.87			
539/210	68.65	30-35 cm	2	0
	68.09			
539/230	69.24	30 cm	261	256
	68.55			
540/240	69.13	30 cm	55	44
	68.68			
550/210	68.67	30-35 cm	35	23
	68.14			
560/230	69.33	30 cm	183	176
	68.88			
560/240	64.14	30-35 cm	20	4
	68.73			

FOSFAATTINÄYTTEET KAIVAUSALUEELTA				
Koord.	Syv.	P	Kalib.P	
494/192	30 cm	15	3	
494/194	30 cm	107	94	
494/196	30 cm	146	135	
494/198	30 cm	203	194	

JURVA NÄRVIJOKI LUOKANKANGAS YHTEISMAA

Ote peruskartoista 1:20 000 1242 ja PÖRTOM (1970)

1244 01 NIEMENKYLÄ (1970)

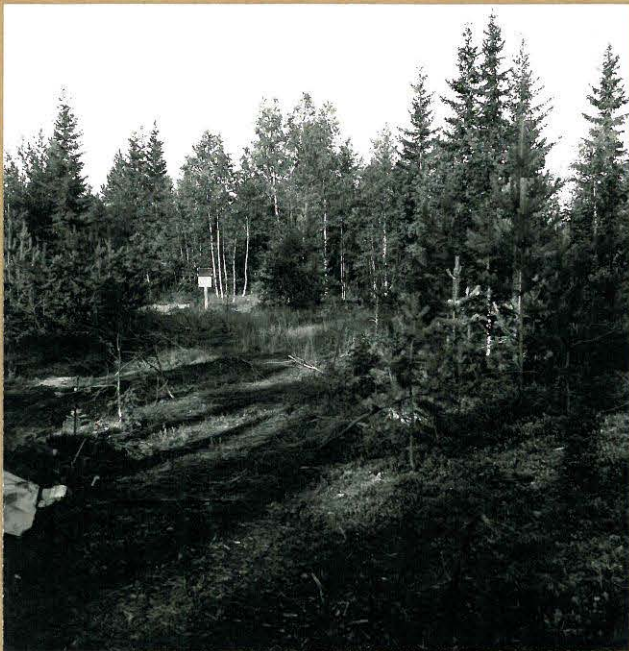
Koekaivausalue on merkitty karttaan punaisella.

JURVA NÄRVIJOKI LUOKANKANGAS YHTEISMAA

P. Kankkunen 1988

F 73997-899 TUTKIMUSALUEEN ETELÄOSAA. VASEMMALLA OLEVAN KAKSIHAARAISEN KOIVUN TAKANA OIKEALLA MAHD. KODANSIDAPAINAUMA. KUVATTU ETELÄSTÄ

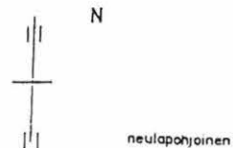

F 73891 TUTKIMUSALUEEN POHJOISOSAA.
PULUSTA HUETUN OIKEALLE KAIVOUS-
ALUE
KUVATTU KOILLISESTÄ

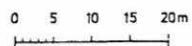

F 73900 KANAUSTYÖRYHMÄ
VAS. MARRE ÄYSSÖ, VILLE-VEIKKO ELOMAA,
SAMU SEPPÄLÄ JA PIIRITÄN OILI RÄIHÄLÄ

PÄIVI KANKKUNEN 1988

Yleiskartta

Kp 70.0m mpy, koneen lukema 090

Piirt. Oili Räihälä

- kiintopiste
- ▨ kaivausalue
- löydötön koekuoppa
- löydöllinen koekuoppa
- kivi
- ⊙ hiikkakuoppa
- ⊔ aukea alue
- ∧ mäntyjä
- ⋈ kuusia
- lehtipuita
- ⊙ pensaita
- ↘ kosteikko
- ⌒ tilanraja
- ⊔ koekuopan pinta - korkeus metriä mpy
- kuopanne

